

Høring i Stortingets Energi- og miljøkomité

Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid

Meld. St. 41 (2016-2017)

Norsk mat- og drikkeindustri er Norges største fastlandsindustri. Næringen sysselsetter over 50 000 personer og gir arbeidsplasser og verdiskaping i alle fylker. NHO Mat og Drikke representerer over 1500 bedrifter fra mat-, drikke og bionæringen.

Generelt om klima og avgifter

NHO Mat og Drikke har, i likhet med NHO, tidligere pekt på at det ikke må legges for ensidig vekt på klima- og miljøavgifter som virkemiddel, og at mulighetene for karbonlekkasje i så vel kvotepliktig som ikke-kvotepliktig sektor må undersøkes nærmere. Videre må nye klima- og miljøavgifter vurderes i lys av en helhetlig avveining og tilpasning av avgiftssystemet, som ivaretar norske mat- og drikkebedrifters konkurransekraft.

Skal avgiftspolitikken være effektiv og bidra til omstilling, må den være forutsigbar over tid, slik at bedriftene kan tilpasse seg. Brå og uventede avgiftsøkninger er svært uheldig og må unngås. For å unngå karbonlekkasje, må forurenser betaler-prinsippet gjelde over landegrensene for konkurranseutsatt industri.

Mat- og drikkeindustrien er konkurranseutsatt

Prosesserte landbruksprodukter er i en åpenbar internasjonal konkurransesituasjon. Videre har både kjøttprodusenter og meieriene konkurranse fra utlandet ved ulike former for kvoter, i tillegg dekker ikke importvernet for en del basis jordbruksprodukter kostnadene fullt ut. Samlet gir dette et betydelig konkurransetrykk for norske mat- og drikkeprodusenter.

NHO Mat og Drikke er positive til konkurranse. Norsk næringsmiddelindustri må imidlertid ha forutsigbare rammevilkår som ikke svekker konkurransekraften overfor utenlandske konkurrenter. NHO Mat og Drikke, sammen med NHO, Norsk Industri, LO, Fellesforbundet, Industri Energi og Energigass Norge, har i et felles brev til komitéen pekt på at den foreslåtte CO₂-avgiften gir for høy belastning på enkeltbedrifter. Både større og mindre bedrifter vil brått få betydelige økte kostnader. Spesielt hardt vil flere små og mellomstore bedrifter rammes, med opptil 7 ganger så høy pris for klimagassutslipp som konkurrenter i andre land. Mat- og drikkeindustrien har mange små og mellomstore bedrifter og representerer i sum et stort antall industriarbeidsplasser i alle landets fylker.

Behov for positive insentiver

Enovas dreining bort fra kvotepliktig sektor, og nedprioritering av risikoavlastning for tiltak som tar i bruk tilgjengelig teknologi, gjør det vanskeligere å få gjennomført smarte klimatiltak som gir rask effekt. Risikoavlastning er viktig både i ikke-kvotepliktig og kvotepliktig sektor.

Enova har hatt en nøkkelrolle i omlegging til redusert energibruk og lavere utslipp i industrien. Utfasing av fyringsolje er viktig for å nå Norges utslippsmål og sikre grønn konkurransekraft. Samtidig må overgangen skje på en slik måte at vi unngår risiko for bortfall av norsk produksjon i Norge. Vi ber om at det vurderes om Enova igjen skal få bruke virkemidler for å bidra til en siste "fyringsoljedugnad" i fastlandsbedriftene.

Industrien har over tid gjennomført en omlegging til mer energieffektive driftsmidler, og økt bruk av gass, biobrensel og elektrisitet. For å fortsette den positive utviklingen med stadig mindre utslipp fra industrien, er det viktig at bruk av gass fortsatt gis avgiftsfordeler sammenlignet med fyringsolje. EUs energiskattedirektiv gir medlemslandene anledning til å ikke avgiftsbelegge LNG, propan, butan og annen LPG-gass for å stimulere til utfasing av fyringsolje/diesel.

Forslag

I innspillet fra NHO, LO, Norsk Industri, Fellesforbundet, Industri Energi, Norsk Nærings- og nytelsesmiddelarbeiderforbund, Energigass Norge og NHO Mat og Drikke, skisseres det to forslag for å stimulere til omlegging til mer klimavennlige løsninger og som støtter opp under behovet for å opprettholde konkurransekraft og unngå karbonlekkasje:

- **Et utvidet kvotesystem.** Det er mulig å aktivt utvide kvotesystemet til å omfatte flere industribedrifter, uavhengig av om de har innfyrt termisk effekt under 20 MW. Dette kan gjøres fra den fjerde perioden i EUs kvotesystem, 2021 til 2030. Etter vårt syn er en utvidelse av kvoteplikten både mer effektiv for å redusere de globale utslippene, og den beste måten å hindre karbonlekkasje på. Norge bør foreslå en frivillig prøveordning med utvidelse av kvoteplikten slik at små og mellomstore industribedrifter omfattes av kvoteplikten.
- **Redusert sats for konkurranseutsatt industri.** En annen løsning er at det gis redusert sats for CO₂-avgift for konkurranseutsatt industri som faller utenfor kvotesystemet pga. for lav innfyrt termisk effekt. Et nivå på avgiften må drøftes nærmere. Det kan være et alternativ å legge CO₂-avgiften på et nivå som tilsvarer kvoteprisen, dvs. 80-90 kr. pr. tonn. Hvilke typer industribedrifter som skal gis redusert avgiftssats må spesifiseres nærmere.

Kontakt: Terje Sletnes

tsletnes@nhomd.no

tlf. 977 58 468